

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

×

Nro 1 • Perjantaina 11. tammikuuta 2008

59. VUOSIKERTA

Irtonumero 2 € (sis. alv 22 %)

Liisa Nummela lastenlapsineen. Vasemmalta Leevi, Sami, Saku, Vili, Vilma, Liisamummu, Salla, Mette ja Valteri.

Sivuillamme TÄNÄÄN mm.

Kärhä: Tesantit 3
Hiitolan Pitäjöseuran loppuvuosi 4
Entinen Valamo 5
Mielipide ilotulituksesta 5
Heikinmaa: Sota-aika, osa 6 6
ProKarelia: Ristiriita 7

Seuraavat Kurkijokelaiset ilmestyvät
25.1., 8.2., 22.2., ...

Antonin ja Hilman jälkeläiset koolla

Iloiset karjalaiset pirskeet

Olipa moninkertaisesti aihetta kokoontua, Kuivaisen sisarusten syntymäpäivät kun ovat keskittyneet alkuvuoteen. Kaikki sai alkunsa jo muutama vuosi sitten, kun mietimme, että olisi kiva serkusporukalla kokoontua muutenkin kuin vain hautajaisissa. Olisi mukavaa, kun saisi haastella ja nauraa hyvillä mielin.

Liisa-serkun syntymäpäivän lähestyessä panimme töpinäksi, varasimme juhlapaikan Loimaalta, lähetimme kutsut ja jäimme odottelemaan, kuinka kutsuimme otettaisiin vastaan. Ilmoittautumisia alkoi tulla, ja niitä tuli niin paljon, ettemme olisi ikipäivänä osanneet unelmoidakaan moisesta osallistumisprosentista. Vain muutamalla oli selkeä este, ja hekin viestittivät, että olisivat halunneet tulla.

Kuivaisen lapsilla ei isän puolelta ole kuin kolme serkkua, joten oli heti selvää, että myös heidät kutsutaisiin. Kaikki kolme rouvaa (s. Sorsa) sekä yhden miesnoudattivat kutsua.

Mukana oli yksi Anton ja Hilma Hartikan lapsista eli Risto Kyröstä. Hän oli saanut mukaansa vaimonsa lisäksi kaikki kolme lastaan. Viidestä lapsenlapsista puuttui yksi. Eivätkä pienet tyttärensä lapsetkaan olleet mukana tässä tapahtumassa.

Antonin ja Hilman lapsista myös Aili Hartikka on vielä elossa. Hän on jo 93-vuotias ja asustelee vanhainkodissa Turussa. Hän ei enää oikein muista eikä tun-

ne ihmisiä, joten häntä ei sukutapaamiseen tuotu.

Seuraavasta polvesta eli ”serkuksista” puuttui Ailin tytär Pirjo aviomiehensä Seppo Pöyhösen kanssa, sillä he viettävät pitkää talvilomaa Espanjan auringossa eivätkä lähteneet sieltä ainoastaan tätä tapahtumaa varten koti Suomeen. Heitä edustivat komea tyttöttertti eli kaikki Pirjon ja Sepon tyttäret: Anne-Marie, Kristiina ja Elina. Mukana oli myös Elinan nuorempi tytär, helmikuussa 10 vuotta täyttävä Susanna. Janina oli jätetty vastaamaan Elinan isosta hevostallista, jota hän pyörittää Ruskolla.

Myöskään Antti Hartikan ainoa elossa oleva poika Juhani ei päässyt perheineen tulemaan Pomarkusta paikalle. Toivottavasti seuraavaan tapaamiseen saamme heidätkin mukaan.

Jo edesmennyttä Eero Kuivaisen sukuhaaraa edusti tämän ainoa poika Rami avopuolisoineen ja Raijaitteineen. Mukana olivat myös avovaimon kaksi lasta.

Paikalla oli Jouko Kuivainen avopuolisoineen ja kaksine lapsineen. Joukon poika Timo on naimisissa Tainansa kanssa. He asuvat Heinolassa, ja heillä on neljä lasta: Kaisa, Kati, Kari ja Katri. Vanhin on 16- ja nuorin 8-vuotias. Oli todella hienoa, että sieltä asti perhe jaksoi tulla. Joukon Satu-tytär oli myös paikalla, mutta hänellä oli huomattavasti lyhyempi matka, koska hän asuu Oripäässä.

Elli Kuivainen on aina

jaksanut porukassa hymyillä, esittää sattuvia huomautuksia ja siten saanut porukan nauramaan. Niin tälläkin kertaa. Kun hän vuorolaan esitteli itsensä, siellä täällä porskahdettiin nauramaan. Elli on tehnyt elämäntyönsä meijereissä, pääasiassa Lahdessa, vaikka nyt asusteleeikin ”vapaaherrattarena” Helsingissä Mannerheimintiellä.

Leena Oksanen oli saanut melkein koko pesueensa mukaan. Pientä Helmi Ireneä ei ollut otettu, mutta hän onkin vielä niin pieni, ettei hänen ollutkaan hyväksi lähteä suuren ihmislauman keskelle ja viimaan sekä tuiskuun. Leenan tyttäret Riitta ja Meri, joka on siis pikku Helmin äiti, Merin ”avokki” Markku ja Leenan aviomies Lasse olivat lähteneet sukutapaamiseemme Helsingistä. Leena on kylmäkko ammatiltaan, mutta toimii nykyään koulusihteerinä.

Arja Kuivainen oli tullut paikalle yksin, mutta sitä ei kukaan ihmetellyt. Hänen perheensä nimittäin asuu Kreikassa. Hänen miehensä Georgos J. Perrisin tulon estivät työt, ja 18-vuotias poika Josef käy vielä koulua. Hänellä on myös autokoulu kesken. Arja on asunut Kreikassa ja ollut naimisissa Georgosinsa kanssa jo 24 vuotta.

He ovat maanviljelijöitä, mutta ovat nyt ryhtyneet enemmänkin talonvahdeiksi ja -huoltajiksi. He pitävät huolta noin kymmenestä turistin omistamasta talosta ja puutarhasta. Se on ympäri-

vuotias Saku. Revot asuvat myös Loimaalla.

olla, että jopa talvella pitää puutarhaa hoitaa ja kastella. Siten omistaja voi olla varma, että talo on aina hyvässä kunnossa, kun hän saapuu mahdollisesti pitkänkin ajan päästä lomakoitiinsa.

Liisan lapset perheineen

Liisa Nummelalla on jo edesmenneen miehensä

vuotias Saku. Revot asuvat myös Loimaalla.

Tiina Nummela valmistui syksyllä maisteriksi. Hän on perheen nuorin ja tietääkseni sinkku. Tiina asuu Tampereella.

Olimme Liisa-serkun kanssa tavattoman iloisia, että suunnitelmamme onnistui ja saimme serkukset perheineen koolle kerrankin iloisissa merkeissä. Suurkiitokset paikalle tulleille. Lähtötunnelmien keskellä ilmassa leijui kuin kosketeltavana: tämä pitää järjestää uudelleen. Niinpä, paljon jäi vielä sanomatta ja tekemättä...

Raija Hjelm

Kuivaisen sisarukset loppiaisaattona 5.1. vasemmalta alkaen: Leena Oksanen, Jouko Kuivainen, Liisa Nummela, Arja Kuivainen ja Elli Kuivainen.

Kuivaisen sisarusten merkkipäivät

Vanhin Helmi (s. Hartikka) ja Matti Kuivaisen lapsista Liisa Nummela täytti 75 vuotta 8.1. Loimaalla. Häntä muutaman vuoden nuorempi Elli Kuivainen täytti ”25 vuotta” 2.1. Helsingissä ja Jouko Kuivainen 6.1. tasan 70 vuotta niin ikään Helsingissä. Leena Oksanen täyttää vähän yli 55 vuotta 9.2. Hän asuu myös

Helsingissä. Pannan pohjimmainen Arja Kuivainen asuu perheineen Kreikassa Syrosnimisellä saarella ja täyttää 54 vuotta huhtikuun 5. päivänä. Vanhimmat lapset ovat syntyneet Kurkijoella, Leena ja Arja Metsämaalla.

Helmi Kuivainen oli Antonin ja Hilman (s. Taskinen) Hartikan esikoinen. Hän kuoli ennen vanhempiaan

vuonna 1962 pitkään sairasteltuaan. Myös Matti Kuivainen oli syntynyt Kurkijoella. Perheen lapsista on kuollut yksi tytär pienenä sekä kaksi keski-ikäistä poikaa. Eero oli syntynyt Kurkijoella ja Kari evakkomat-kalla Jyväskylässä. Vanhemmat ja pojat on haudattu Metsämaan kirkkomaahan.

Etsintäkuulutus

Vuosi on vaihtunut. Voimme aloittaa jälleen kerran alusta, puhtaalta pöydältä. Valitettavasti myös Kurkijokelaisen pöytä on lähes ”puhdas” eli tyhjä. Melkein kaikki tänne lähetyt kirjoitukset, muistelmat ja matkakertomukset on painettu ja maailmalle tilaajiemme luettaviksi lähteneet.

Kun tulin ensimmäisen kerran vuonna 1995 tähän työhön sain alkuun opastusta edelliseltä päätoimittajaltamme Heinosen Arvilta. Kun Arvin lopetettua saavuini ensimmäisen kerran toimitukseen, minulla oli vähän samanlainen tunne kuin nykyin: en oikein tiennyt, mistä olisin lehden sisällön poiminut, sillä kirjoituksia ei ollut toimituksessa tarpeeksi. Olin kuin puuduksissa, lähes epätoivoinen. Mutta kun seuraavana aamuna tulin töihin, oli pöydälläni odottamassa sen päivän posti. Se sisälsi useita kirjoitusta, hyvät lukijat. Siellä oli monenmonta hyvää kirjoitusta ja paljon valokuvia, joista sain lehden mainiosti aikaiseksi.

Kurkijokelaisen tekemisessä on ainakin minua seurannut samanlainen siunaus kuin ensimmäisenä työviikkonani. Posti ja sähköposti ovat tuoneet lehteen tarkoitettuja mitä erilaisimpia kirjoituksia ja kuvia. Toki tarinat useasti ovat samantapaisia (esimer-

kiksi matkakertomuksia), mutta kirjoittajan, matkaseurueen ja kylän sekä talon vaihduttua ne ovat aina uudenlaisia. Tilannehan on joka käynnillä kuitenkin uusi.

Vetoankin teihin, lukijani, jälleen kerran. Kirjoittakaa itse ja/tai pyytäkää lapsianne ja lastenlapsianne kirjoittamaan yhteiseen lehtemme. Me lukijat kaipaamme uusia näkemyksiä. Kaikki kirjoitukset kelpaavat. Henkilöhaastattelut voivat olla vähän haastavampia tehdä, mutta niitä olisi todella mielenkiintoista lukea.

Muutama valokuva vielä mausteeksi, niin siinä se olisi.

”Ihminen kirjoittaa tehdyksensä itselleen kodin, paperille, aikaan, toisten mieliin.”

Alfred Kazin

”Luovuus on hulluutta”, sanotaan. Kirjoittamisessa voi käyttää myös mielikuvitusta. Ei kaiken Kurkijokelaisessa julkaistun tarvitse olla faktaa. Joskus meidän lehdesämme voisi olla vaikkapa novelli tai pieni-muotoinen romaanikin jatkokertomuksena. Entä oletko kirjoittanut tai piirtänyt ”pöytälaatikoon” ja unohtanut sen sinne? Voisikohan sen julkaista Kurkijokelaisessa? Liittyisitkö sinä toimittajiemme joukkoon? Toimituksemmehan koostuu päätoimittajasta ja kaikista Kurkijokelaisen ystävästä. Tervetuloa talkoisiin!

Raija Hjelm

Merkkipäiviä

Professori Tauno Äikää täytti 90 vuotta 9.12.2007 Espoossa. Hän on syntynyt Kurkijoen Ihojärvellä. Äikää toimi pispään, noin 25 vuotta Helsingin Tuomiokirkko-seurakunnassa Johannesen kirkon urkurina. Tuolloin seurakunnan kanttorina toimi Sulo Saaris. Heistä tuli pari, joka muistetaan vieläkin monista levytyksistään ja esiintymisistään. Tauno Äikää toimi niin ikään noin 25 vuoden ajan opettajana Sibelius Akatemiassa. Joulukuisen 90-vuotisjuhlan kunniaksi taiteilijaurkuri Kalevi Kiviniemi on tuottanut levyn, jolle on tallennettu prof. Äikään nimenomaan Johannek-

sen kirkon uruilla soittamia tunnettuja urkusooloja. Kuvassa Tauno Äikää on tilaisuudessa, jossa vihittiin Valkeakosken kirkon urut.

Kurkijoen Marttayhdistys ry:n puheenjohtaja **Arja Schwartz täytti 50 vuotta 20.11.2007 Loimaalla.** Hän on syntynyt Metsämaalla, mutta juuret ovat isän puolelta Kurkijoella.

Lahja Penttinen täytti 1.11.2007 Loimaalla 70 vuotta. Hän on Inkerin suomalaisia ja asunut Kurkijoella. Lahja muutti Suomeen ja Loimaalle yli 10 vuotta sitten. Kuvassa Lahjan (keskellä) kanssa syntymäpäivävierasta Aili Ahokas Loimaalta ja Mauno Mielonen Turusta.

Perheutisia

Neljä polvea. Istumassa Helvi Ahokas (o.s. Parkkali) Sii-kaisista. Entinen koti oli Hiihtolan Kilpolassa. Takana Helvin poika Pertti Ahokas Ylöjärveltä sekä hänen tyttärensä Taina Ahokas Nokialta. Tainalla sylissä tyttärensä Lotta Kähkönen.

Hartaus sunnuntaiksi 13.1.
1. sunnuntai loppiaisesta

Juhlata arkeen

Suomalainen sananlasku ilmaisee: ”Hyvä Tuomas joulun tuopi, paha Nuutti sen pois viepi.” Nuutin päivä on tosin tänä vuonna ainoa loppiaisena jälkeinen sunnuntai, koska seuraavana sunnuntaina viitataan jo paastonaikaan. Me saatamme ajatella, että Nuutin päivä merkitsee juhlauden loppua, mutta on syytä muistaa, että valon sanoma ei sammu. Joulukuuset riisutaan ja kyntteliköt pannaan säilöön, mutta juhla-aika jatkuu, ja elämä virtaa eteenpäin uusine toiveineen ja odotuksineen. Joulun valo voi valaista tietämme niin arjessa kuin juhlassakin.

Niin sinulle kuin minullekin jäi paljon muistoja joulun ajan tapahtumista. Koin viime joulun odotuksen aivan uudella tavalla. Tallensin nauhalle tanskalaisen joulukertomuksen ”Jeesus ja Josefina”, koska se näytettiin televisiossa lapsenlapsemme ollessa päiväkodissa. Katsoimme sitten talletukseni Kaislan kanssa samana iltana. Ihmettelin, miten viisivuotias jaksoi katsoa sitä kiinteästi, vaikka se oli aika erikoinen kertomus joulusta. Joskus katsoimme tietyt jaksot pariinkin kertaan. Kaisla lauloi usein kertomuksen tunnustaulua ohjelman mukana. Hän kertoi mummolle ja sitten vieraileville serkuille, mitä joulukertomuksessa oli tapahtunut.

Toinen mieleen painunut tapaus oli koululaisten joulujuhla. Saimme olla mukana Laurin ja Mikon joulujuhlassa Jyväskylän normaalikoulussa. Meille tulivat siellä mieleen lastemme hienot Huittisten koulun joulujuhlat, joissa saimme olla mukana. Sen jälkeen ei tätä ylellisyyttä ole ollut tarjolla. Olimme aivan ihmeissämme, kun saimme nähdä luokkien esityksiä ja hienosti valmistettuja näytöksiä. Sieltä oli hyvä palata kotiin omaan joulun.

Aaton vietimme vielä nuorimman tyttäremme perheessä täällä Espoossa. Aattoon liittyi viisivuotiaan odotuksen täyttymys, joulupukin vierailu ja lahjojen avaamisen riemu. Siinä unohtui sekin vastoinkäymisen suru, mikä aiheutui aatto-kirkosta. Kirkko, johon pyrimme, oli niin täynnä, ettemme sopineet sisään. Pääsimme kuitenkin eräaseen kappelikirkkoon, jossa oli tosi miellyttävä toimitus.

Tapaninpäivänä saapui Hanman perhe Jyväskylästä luoksemme. Tilanahtauttakaan ei tullut, kun vanhemmat sijoitettiin uuteen tyhjään asuntoon, joka sijaitsee aivan kotimme lähellä. Pojat olivat luonamme koko ajan. Siinä meni neljä päivää kuin siivillä, ja serkuksilla oli hauskaa yhdessä.

Udenvuoden päivän jälkeen tulivat Miikan lapset, Manu, Matilda ja Amanda, Vammalasta Minna-äitinsä kanssa mummoa ja ukkia tervehtimään. Aika ei ehtinyt käydä pitkäksi, koska puuhaa riitti hyvin kolmelle päivälle. Vierailevia perheitä ruokittiin ja viihdytettiin myös Anna-tyttäremme perheessä. Kaisla oli siellä tietenkin puuhakkaana emäntänä, hän kun on kova järjestämään ohjelmia leikkivereilleen.

Olen nyt kertonut hyvin pitkäksi perheemme joulunvietosta. Toivottavasti kirjoitus herättää myös sinussa hyviä muistoja juhlan ajasta. Tärkeintä on se, ettei juhlan sankari, Jeesuslapsi liity vain jouluun, vaan jokaiseen elämämme päivään. Kasteessa olemme kaikki tulleet hänen omikseen, joten hänen lahjansa ovat aina käsillä. Voimme lähteä joka päivä iloiten elämämme tehtäviin hänen seimensä äärestä, niin kuin tekivät kedon paimenet ja itämaan tietäjät, ylistäen Jumalaa kaikesta, mitä olivat nähneet ja mitä olivat kokeneet.

Emme tiedä, mitä elämä tuo tullessaan, mutta tiedämme sen, että Jeesus on tullut meitä varten ja hän pelastaa meidät kuoleman vallasta elämän valtakuntaan. Johannes viittaa ensi sunnuntain evankeliumitekstissä Jeesukseen: ”Katsokaa: Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin!”

Siunattua vuoden jatkoa

Eino Orpana

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ
www.kurkijoki.fi

Toimitusneuvosto: Kurkijoki-Säätiön hallitus

Toimitus: Päätoimittaja Raija Hjelm ja kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Toimitus: Koulukuja 7, 32200 Loimaa
Avoimena: Tiistaisin ja perjantaisin klo 9–14
puh./fax (02) 762 2551, matkapuh. 050-521 3336

Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä numeroista ei suoriteta korvausta. Toimitus pidättää oikeuden muokata ja lyhentää lähetettyjä aineistoja. Lehden vastuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enimmillään ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT:

4-väri 60 centtiä/mm + alv 22 %
Mustavalko 45 centtiä/mm + alv 22 %

Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoitusaineistojen jättöaika: keskiviikko klo 16 mennessä.

Lehti ilmestyy pääasiassa joka toinen perjantai. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi 35 euroa
6 kk 20 euroa
3 kk 12 euroa
Pohjoismaat 39 euroa
Muualla 46 euroa

toimitus@kurkijokelainen.inet.fi
Tilinumero: LSÖP 523900-4897

Sivunvalmistus:
Etusivu Frontpage, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki

ISSN 0782-5668

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU

Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

Hiitolan Pitäjässeura ry:n juhlavuosi päättyi

40. toimintavuoden viimeiset tilaisuudet

”Joulu on taas, joulu on taas, kattilat täynnä puuroo...” Niin voitiin hyvällä syyllä laulaa Hiitolan Pitäjässeuran pikkujoulussa. Hyvä olikin, että puuroa oli kattilat täynnä, sillä mukaan vuoden viimeisiin illanistujaisiin oli saapunut peräti 84 henkilöä, eli tupa oli täynnä - eikä suinkaan tuppisuita, niin kuin Kanteletaren runossa sanotaan.

Itsenäisen Suomen 90-vuotisjuhlavuoden kunniaaksi pikkujoulussa sytytettiin sinivalkoinen kynttilä. Onnittelevana lauluryhmä Evakot lauloivat ukrainalaisen kansansävelmän Veteraanin laulu Isänmaal-

le. Ilta kului rattoisasti mukavan yhdessäolon merkeissä. Puorpuheessaan Terttu Ketola pakinoi kymmenestä erilaisesta puurosta, laulettiin kauneimmat joululaulut, leikittiin tonttuleikki, ja myös joulupukki ehti monista kiireistään huolimatta joukkoomme.

Syöti puuroa ja soppaa, juoti kohvi, ja pijetti arpajaiset. Koska meneillään oli yhdistyksemme juhlavuosi, toimi seura ”ponsorina” tarjoten juhlijolle puuron ja

kohvin lisäksi vielä arvatkin. Kenekään ei huolint kuvettaan kaivaa tässä tilaisuus.

Ilta päättyi juhlavasti yhdessä laulettuun jouluvirteeseen: Enkeli taivaan lausui näin....

Kynttilätervehdys menneille sukupolville

”Te jätte poveen Karjalanmaan ikiuntanne nukkumaan rauhaansa. Tuuli kannelta soittavi kaihoisasti, luonto vuoteenne koristaa kaunoisasti.

Aino Koppi

Hiitolan Pitäjässeura ry:n 40. toimintavuosi päättyi vaikuttavaan tilaisuuteen Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkillä Keski-Porin kirkkopiistossa. Tähän neljätentä adventtina järjestämäämme tapahtumaan oli saapunut melkoinen joukko evakoita sekä heidän jälkeläisiään useista eri Karjalan pitäjistä muistamaan kynttilätervehdyksellään kotiseudun multiin jääneitä omaisiaan.

Sää suosi tapahtumaa, sillä lumettomassa, muuta-

Kaikilla kuvan puuronsyöjillä oli aikanaan koti Hiitolassa, Laatokan rannalla. Vasemmalta Mauri Lankinen, Eira Harjunen (o.s. Vihavainen), Teuvo Savolainen, Kauko Savolainen ja Arvi Korhonen. Evakkotaipaleen jälkeen nousivat heille kaikille kodit Kullaan Leineperiin.

man lämpöasteen säässä noin 30 kynttilää laskettiin kivelte. Ne jäivät valaisemaan - kerrankin tuulen haittaamatta - upeasti muistomerkkin edustaa.

Muistosanat lausui karjalaisjuurinen Keski-Porin seurakunnan nuorisopastori Laura Leverin. Hänen juurensa juontavat mummon kautta Terijöelle. Räisälästä lähtöisin oleva Veikko Javanainen muisteli Karja-

lan multiin jäänyttä veljeään ja muita läheisiään.

Yhdessä laulettu ”Maa on niin kaunis” päätti herkin tilaisuuden. Ennen koitoiseen joulunviettoon lähtöämme toivotti Hiitolan Pitäjässeuran puheenjohtaja Jouko Hämäläinen kaikille mukana olleille hyvää ja rauhallista joulua. Toivomme tämän lämminhenkisen tapahtuman tulevan jokavuotiseksi perinteeksi yhä

useammalle karjalaiselle ja heidän jälkeläisilleen.

Kaikk’ päättyy aikanaa

Hiitolan Pitäjässeura ry:n 40-vuotisjuhlavuosi on nyt päättynyt. Se oli vilkas ja aktiivinen vuosi, erityyppisiä tilaisuuksia, tapahtumia, matkoja, retkiä ja kokouksia järjestettiin lähes 50 kertaa. Seuran jäsenmäärä lisääntyi tuntuvasti, ja osal-

listujia eri tapahtumissa kävi runsaasti.

Voiko yli 60 vuotta kotiseudulta pois lähdön jälkeen karjalaiselta toiminnalta muuta enää toivoakaan?... Tietysti voi. Voimme toivoa, että karjalaisen jälkipolven kiinnostus omiin juuriinsa säilyy tulevinakin vuosina.

Raija Laaksonen

Porin kirkkopiistossa järjestetyssä kynttilätilaisuudessa oli mukana myös Hiitolan Pitäjässeuran nuorin jäsen Vilma Laaksonen, 2 v.

Nämä pikkutontut Severi ja Samuel Voipio odottivat innokkaina illan päävierasta eli Joulupukkiä.

Pastori Laura Leverinin puhe 23.12.2007

Olemme yhdessä koontuneet tänne kirkkopiistoon muistamaan niitä sukupolvia, niitä rakkaitamme, jotka ovat eläneet ennen meitä, heitä, jotka puolustivat itsenäistä Suomea. Muistamme tänään niitä Karjalan synnyinseutuja ja lapsuuden maisemia, jotka on otettu meiltä pois. Me myös sytytämme kynttilän niiden vainajien muistoksi, jotka jäivät rintamalle eivätkä ehtineet nähdä vapaata ja itsenäistä Suomea.

Jokaiselle meistä Isänmaa on tärkeä ja arvokas, mutta sotiemme aikaisille sukupolville Isänmaa oli ennen kaikkea rakas. He taistelivat meidän kaikkien vapauden puolesta ja mak-

soivat siitä kalliin hinnan.

Talvi- ja jatkosodan aikana moni vainaja jäi rintamalle. Sodan aikana oli mahdollista saada kaikkia kaatuneita mukaan. Suomen tavoitteena oli kuitenkin saada kaikki vainajat oman kirkkomaan multiin, mutta tässä ei kuitenkaan onnistuttu. Moni vainaja ei koskaan päässyt oman maan syliin, mutta heidän muistonsa säilyi ja säilyy yhä. Tänään me muistamme heitä.

Maailma muuttuu ja ihmiset sen myötä. Aika kiihtää, vuodet vierivät, ja sukupolvet vaihtuvat. Yksi asia pysyy kuitenkin samana ja se on Jumalan läsnäolo. Polvesta polveen me

saamme turvautua Herraan. Hän ei jätä meitä yksin, hän ei meitä hylkää. Herra ei anna meidän jalkamme horjua, väsymättä hän varjelee. Hän on suojaava varjo, hän on vartijamme polvesta polveen, hän ei väisty viereltämme.

Herra suojelee koko elämämme. Vaikka nousisimme lentoon aamuruskon siivon tai muuttaisimme merten taa, sielläkin Herra ohjaa meitä ja taluttaa meitä väkävällä kädellään. Vaikka nousisimme taivaaseen, sielläkin Herra on. Vaikka tekisimme vuoteemme tuone-laan, sielläkin hän on. Herra varjelee kaikki meidän askeleemme, meidän lähtömmä ja tulomme nyt ja aina.

Muistosanat Karjalan multiin siunattujen vainajien muistokivellä lausui Keski-Porin seurakunnan nuorisopastori Laura Leverin. Taustalla muun muassa Pitäjässeuran puheenjohtaja Jouko Hämäläinen. Vielä tässä vaiheessa käsissä olleet kynttilät laskettiin puheen jälkeen muistomerkille.

Rukoillaan yhdessä

Armollinen Jumala. Kiitos, että olet osa meidän elämäämme sukupolvesta toiseen. Kiitos, että tiedät ja tunnet meidät ja kaipauksemme. Anna meille voimaa ja lohdutusta. Vahvista

uskoamme siihen, että kaikki on Sinun käsissäsi, Sinun hoidossasi ja armosi suojaus. Jumala, Sinun edessäsi mielemmme hiljenee ajattelevaan poisnukkuneita. Auta meitä kohtaamaan kuolleet läheisemme myös ikuisuudessa, Sinun luonasi.

Rakas Jumala. Sinä lähe- tit ainoan Poikasi maailmaan kaikkien kansojen iloksi. Kiitos siitä, että Sinä olet todellinen tänäkin päivänä. Kiitos, että tahdot tulla kaikkiin koteihin. Tuo sydämiimme oikea joulu. Aamen.

Karjalan palautuksen näennäinen ristiriita

Jättäisivätkö Yhdysvaltain presidenttiehdokkaat täysin käsittelemättä sellaisen asian, jota 50 % amerikkalaisista kannattaisi ja 72 % katsoisi, että siitä on asiallista puhua?

Karjalan palautushanke elää Suomessa mielenkiintoisella tavalla ristiriitaisen näköistä vaihetta. Erityisesti poliitikot ovat asiasta mahdollisimman hiljaa. Ollaan ilmeisesti suhteellisen lähellä sitä vaihetta, jolloin näkyvät poliitikot joutuvat ilmoittamaan kantansa palautuskysymykseen. Ulospäin poliittinen siipi vaikenee täydellisesti, jos mahdollista. Kahdenkeskisissä keskusteluissa sen sijaan asenteet ovat yleensä ymmärtävät ja positiiviset.

Keinovalikoima hankkeen toteuttamiseksi tuntuu poliitikoilta olevan täysin hukassa. Se ei ole ihme, kun tarkastellaan poliittisen ilmapiirimme kehittymistä viime vuosikymmenien aikana. Meillä on systemaattisesti kylvetty toivottomuutta asian korjaamisessa. Sen vuoksi ei ole presidentti Urho Kekkosen jälkeen edes uskallettu yrittää toimia asian puolesta julkisesti mitenkään.

Jos poliitikot vaikenevat, internetissä asiaa käsitellään lukuisissa forumeissa välillä kuumaverisesti, välillä vähän rauhallisemmin. Palautuksesta on tullut forumien kestoaihe. Keskusteluissa käsitellään aiheita laidas-ta laitaan. Teemana on usein ko. median artikkeli tai Pro Karelian tiedotteen teksti.

Media käsittelee Karjalaa verraten asiallisesti. Kun on uutisointia, siitä kerrotaan. Ei muitakaan aiheita juuri käsitellä, ellei niihin liity jo-

tain uutuustekijää. Median asiakäsittelyssä ero esim. parin - kolmen vuoden takaiseen tilanteeseen on huomattava. Palautusta käsitellään nykyään asiallisesti, eikä siihen enää automaattisesti liitetä halventavia mielipiteitä tai vääriksi osoitettuja hokemia.

Mielipidepalstoilla Karjalan palautus on vakituinen aihe.

Asenteet muuttuneet

Karjala-lehden gallup toi esille palautuksen kannatuksen positiivisen kehityksen ja vielä selvemmin negatiivisen suhtautumisen vähenemisen. Kansalaisten asenneilmaston muuttumisen aisti selvästi ihmisten kanssa käydyissä keskusteluissa. Yhä useampi on alkanut oivaltaa, mistä palautuksessa oikein on kyse.

Kansalaiset alkavat ymmärtää, etteivät vanhat KGB-liturgiat pidäkään paikkansa. Palautus on kansantaloudellisesti Suomelle ja Venäjälle mitä positiivisin hanke. Enää ei juurikaan pelätä alueelle jäävien venäläisten määrää. On ymmärretty, että yksityiset ja julkiset investoinnit lisäävät voimakkaasti Suomen taloudellista kehitystä. On käsitetty, että suomalaiset yhä kansainvälisten sopimusten mukaisesti omistavat Karjalan ja muiden pakkoluovutettujen alueitten kiinteistöt.

Palautuksen vastustajien argumentit ovat jääneet yhä heikommiksi ja ne toistavat vahvasti itseään. Palautuksen puolesta sen sijaan löydetään, sitä tarkemmin selvittäessä, yhä useampia positiivisia näkökulmia.

Vastustamista yritetään perustella lisäämään tarpeettomuudella, vaikka kyse on meidän omista maistamme,

ei mistään lisämaista. Tai ikivanhoilla sopimuksilla, vaikka Suomen itsenäisyyden saavuttaminen ja Tarton rauhansopimus ovat selkeitä virstanpylväitä. Tai taloudellisilla uhkakuville, vaikka nimenomaan talous hyötyy.

Yksi oudoimmista vastaväitteistä liittyy win-win -periaatteeseen, se on joidenkin mielestä täysin väärä lähtökohta. Olisiko sitten vain toisen maan yksipuolisen edun katsominen jotenkin parempi lähtökohta? Yhteistyölle on vahva pohja silloin, kun molemmat havaitsevat hyötyvänsä siitä.

Mato Valtonen esimerkkinä

Jopa luottamus kysymystä pidetään mitättömänä palautusargumenttina. Kuitenkin kaikki inhimillinen yhteistyö perustuu luottamukseen. Täysin elämän muulta alueelta otettu esimerkki kertoo luottamuksen merkityksestä. Talouselämä, Riitta Korhonen 14.12.2007: "Kaikissa elämän suhteissa tärkeintä on luotettavuus", sanoo Markku

"Mato" Valtonen itse. "Jokaisella pitää olla kaverit, joihin voi luottaa kuin seinään. Yksin ei kukaan saa aikaan mitään. Pitää olla hyvä jengi." Ilman luottamusta on vain epäluuloa. Harvemmin aidossa demokratiassa on riittävä ja sovellettavissa Leninin ajatus: "Luottamus on hyvä, mutta valvonta parempi".

Mikä sitten on Karjalan palautukseen liittyvä ristiriita? Suurin ristiriita on siinä, että jo 2,6 miljoonaa suomalaista eli 49 % haluaa, että valtiojohto ottaa selkeän kannan Karjalan kysymykseen. Silti poliitikot vaikenevat ja pakenevat.

Voisi sanoa, että mikä mahtava avoin markki-

nasegmentti näkyvälle poliitikolle. Jättäisivätkö esim. yhdysvaltalaiset presidenttiehdokkaat näin suuren äänestäjäkunnan kokoaan vaille huomiota? Suomessa se onnistuu hyvin, ja äänestäjät palkitsevat omia etujaan vastaan toimivan ehdokkaan runsailla äänillä.

Suomi liittyi Euroopan unioniin, vaikka kannatus oli jossain 20-25 % paikkeilla, kun unioniin menoa alettiin todella toteuttaa. Unioniin liittymiskeskustelu, Nato-keskustelu ja Karjala-keskustelu kulkevat samantyyppistä rataa. Kansalaiset eivät kannata liittymistä, koska poliitikot eivät sitä uskalla kannattaa. Ja poliitikot eivät uskalla kannattaa, koska kansalaiset ovat hiljaa.

Muutoksen pelko

Karjalan palautuksen kannatus on kuitenkin hypännyt täysin omalle tasolleen, sillä puolet suomalaisista haluaa siitä poliitikkojen perusteltua kannanottoa, mutta poliitikot vaikenevat. Onko se pelkoa, tyhmyyttä, viisautta, varovaisuutta vai tietämättömyyttä? Rohkeutta väkensä ei ainakaan vaadi. Piilossa pysymiseen voi liittyä vain se pelko, että tulekohon esille sittenkin liian myöhään ollakseen uskottava muutosvaiheessa.

Poliitikkoja pelottaa myös Venäjällä tapahtuva muutos. Nykyinen – ja tuleva – siloviki-hallinto ei millään tavoin rohkaise ottamaan aluekysymyksiä esille, vaikka se olisi nyt Venäjälle mitä suurin poliittinen voitto. Ehkä Venäjä laskee saavansa jotain poliittista voittoa luovuttaessaan tammikuussa Kiinalle 337 km2 vanhaa kiinalaista aluetta Habarovskin kaupungin lä-

heltä.

Poliitikkojen tulisi oivaltaa, ettei niin merkittävä asia kuin pakkoluovutettujen alueitten palautus ja Tarton rauhansopimusten palauttaminen voi toteutua yhdessä hetkessä, vaan se edellyttää merkittävää valmistautumista. Presidentti Mauno Koivisto oli täysin valmistautumaton käsittelemään palautuskysymystä, vaikka jo Neuvostoliiton poliitbyroolta tuli positiivisia neuvottelusignaaleja. Niin menetettiin kullannarvoinen tilaisuus neuvotella asiasta.

Suomen nykyinen presidentti ja pääministeri ovat haluttomuutensa asian esille ottamiseen julkistaneet. Se merkitsee sitä, ettei sen paremmin presidentin tai pääministerin kanslia tai ministeriöt ole millään tavoin valmistautuneet palautuskysymyksen käsitelyyn. Kuitenkin jo gallupit osoittavat sen, että asia tulee väistämättä kotimaassa käsiteltäväksi.

Suomalaiset ovat pitkämielisiä, esivaltaa kunnioittavaa ja edustajikseen valitsemien ihmisten toimintaa melko kärsivällisesti odottavia. Kun tähän lisätään systemaattisesti eri tahoilta työnnetty väärä tieto palautuksen vaikutuksista, on luonteenomaista, ettei palautusasiassa ole oltu aktiivisia, vaan valtaosa on ollut passiivisen odottavalla kannalla. Tämä tilanne tulee muuttumaan sen mukaan, kun tieto palautuksesta lisääntyy.

Sotasylliset syyttömiä

Poliitikkojen on turha toivoa, että palautuskysymys häviäisi kuin viime joulun lumet. Suomalaiset ovat kokeneet liian suuren ihmisyyden ja ihmisoikeuksiin liittyvän loukkauksen, jotta se jäisi ikuisesti piiloon. Yhä vahvana oleva russofobia kertoo epämiellyttävää kieltä avoimena olevista ja luottamusta syövästä asioista.

Tämä suoraan palautus selvitykseen liittyvä ristiriita ja ongelma voidaan ehkä parhaiten purkaa siten, että

kotimaassa käynnistetään asiapohjainen keskustelu ns. sotasyllisten ja asekatkijoiden tuomioiden purkamisesta.

Ei ole mitään syytä, miksi valtiojohtomme edelleen pitää itseään ja kansalaisia syyllisinä viime sotien aloittamiseen. Syyllinen hän on luonnollinen maksumies ja häpeän kantaja. Näin on tähän saakka systemaattisesti tapahtunutkin.

Sotasyllisyystuomioiden purkamiseen ei tarvita sen paremmin Venäjän kuin minkään muunkaan ulkovaltan hyväksymistä. Se on Suomen sisäinen asia. Suomen eduskunta säätää perustuslain vastaisen taannehtivan lain, suomalainen tuomioistuin tuomitsi suomalaisen syyttäjän syyttämät henkilöt ja tuomitut pantiin suomalaiseseen vankilaan kärsimään tuomioitaan - syyttöminä.

Luulisi, että oikeuskanslerilla ja hallituksella alkaisi jo olla kiire korjata nämä tiedossa olevat suuret oikeusloukkaukset.

Suomessakin on ihmisiä, jotka ovat valmiita heittämään kaikki ajatuksetkin oikeudenmukaisuuden toteuttamisesta romukoppaan ainakin palautuksen osalta. Silloin ei vain havaita niitä valtavia menetyksiä, jotka tahallaan itselle aiheutetaan. Jää myös huomaamatta, että on helpompi lipsua oikeudenmukaisuudesta muissakin asioissa, kun on yksi riittävän iso esimerkki.

Karjalan, Petsamon, Sallan, Kuusamon ja Suomenlahden ulappasaarien palauttaminen on vielä näennäisesti ristiriitaisessa kehitysvaiheessa Suomessa poliittisella sektorilla. Kehitys menee vääjäämättä eteenpäin kohti palautuksen perusteellista kotimaista käsittelyä. Parhaan tuloksen ja win-win-pohjan löytämiseksi kannattaa uhrata resursseja tämän asiakokonaisuuden selvittämiseen hyvin perusteellisesti.

ProKarelia ry

Valkoisella hangella

Valkoisella hangella auringon säde ihanasti kimmeltää.

Kaunis on hohtosi, talvi, johon puunoksien tumma, huurteinen raita piirtyy! Jään katsomaan – mietin: On pieni ihmisen työ – taide – taitavakin rahtua vain!

Luomakunta Luojan on taidetta tulvillaan - kauneutta ihmeellistä! Hangen kimallus, valkoinen hohto, kesävihreä kukkien maa, järven laineet ja kivi ja kaisla, lintu ja perho ja puu. Vuoret jylhät, viljavat pellot - tuhat taulua kuvaamatonta aina ympäröi ihmisen! Kaunis on maa!

Sirkka-Liisa Erlund

Eskon puumerkki

Muisteloita

Tuskin kenellekään lie jäänyt epäselväksi se, että vuosi on jälleen vaihtunut, myös siitä päätellen, että paukutus ja räiske oli mahdollista ainakin näillä nurkilla. Meidän ukko sanoi ennen kovasta metelistä: ”Tuo kuuluu jo Kronstatti ast.” Äiti taas kielteli meitä siskon kanssa: ”Olkaa jo vähä aikaa hiljaa, ihan korvat vettä vallaat.” Eikä me sentään pidetty mielestämme kovinkaan suurta ääntä.

Tässä vain ihmettelin sitä, kuinka paljon nykynuorisolla on joutilasta rahaa syyttää taivaalle, luulisi riittävän vähemmänkin ammuskulun. Se alkoi jo heti, kun rakettien myynti sallittiin ja jatkui vielä Loppiaisena. Ei tunnu lait eivätkä asetukset auttavan, kun niitä ei ole mahdollisuutta valvoa! Jälkiä siivoamaan ei kukaan näytä tulevan, ei tietenkään.

Tuliha se ennenkin uusi vuosi – vähemmällä metelillä. Saattoi kylillä olla ns. iltamia kotitekoisin ohjelmien ja lopuksi piirileikkiä. Se riitti, ja vuosi vaihtui silloinkin.

Ilman vanhempien lupaa ei iltamiinkaan menty, kuten seuraavastakin tapauksesta käy ilmi. Eräs Ihojärven kylän tyttö kysyi isältään lupaa mennä uutta vuotta vastaanottamaan. Isä kysyi takaisin: ”Missäs asti se on jo tulossa?” ”Huh-tervussa (vai olikohan Ter-vajärvellä)”, kertoi tyttö. ”No, jos se on jo siellä asti tulossa, niin tulee se sitten tännekin, ei männä mihikää”, vastasi isä. Eikä mänty, joten asia oli selvä kaikin puolin.

Koska tulevaisuutta en tiedä enkä edes halua ennustaa, tyydyn näihin menneisiin ja koettuihin tapah-

tumiin. Etsiikö ihminen kadonnutta aikaa? Ainakin on toisinaan mukavaa palata menneisiin tapahtumiin. Ne tuovat usein arjen keskelle mieleen tullessaan enimmäkseen hauskoja asioita. Kenties ikävät tapahtumat haluaa työntää unhon yöhön, vaikka nekin saattavat olla jälkeensä ajateltuna ihan yhäntekäviä. Karjalainen huumori on varmaankin auttanut monen monta kertaa tukalan paikkan yli.

Taisi olla totinen paikka sillä vauraalla karjalaismiehellä, josta isä kertoi ja joka oli ryypännyt talonsa, maansa, mantunsa ja laivansakin. Jonakin totuuden hetkenä hän oli avannut suunsa naapurille kysyen: ”Näkykö siellä mitään?” No, eipä siellä tavallista kummempaa toinen ollut nähnyt, niin mies oli vielä kysäissyt: ”Eikö edes näy laivan mastoakaan?” Ei näkynyt sitäkään, joten hyvin oli mennyt kaikki kurkusta alas.

Sotien jälkeen eräänä vuonna oli Loimaan seudullakin hallavuosi, joka vei viljat monelta. Sitä sitten tietysti harmiteltiin toinen toisilleen. Mies, joka oli kihloissa Tattari-nimisen tytön kanssa, sanoi toiselle: ”Niin siinä käi, miult halla vei Tattarinki.” Kihlaus oli nimittäin purkautunut.

Lie ollut nolo tilanne enoni kotiväelle, kun enoni oli pikku poikana sanoa paukuttanut jollekin vieralle, jonka syömistä hän oli katsellut: ”Meille aina sanotaan ’elä laita paljon voita leivän päälle’, mutta kahtokaahan, miten vieras mokkailee!”

Ensimmäisellä laivamatkallani Lontooseen vuosi-

kymmeniä sitten hyttitoverini kertoi tapauksen, joka hänen äidilleen oli sattunut Kotkassa. Tämä oli istunut puiston penkillä ystävätrensä kanssa. Siihen oli tullut yönmusta mies. Eipä niitä siihen aikaan oltu Suomessa juuri nähtykään, joten naiset olivat keskustelleet ja arvailleet, miltähän tuntuisi silitellä sellaista paksua kikkaratukkaa. Silloin tuo kaveri oli kääntynyt heidän puoleensa ja sanonut: ”Rouva on hyvä ja koettaa.” Selvisi, että tuo mies oli ollut suomalaisella

laivalla töissä ja ymmärsi suomea, joten eipä sitä koskaan voi olla varma siitä, kuka osaa, kuulee tai sattuu paikalle.

Minua vieläkin naurattaa tilanne, joka minulle sattui Helsingissä, minne olin tullut vanhempieni asuinpaikkakunnalta Kurikasta, sodan jälkeen vuonna 1945. Olin ensi kertaa Helsingissä ja ensimmäisessä työpaikassani.

Eräänä päivänä minun piti hakea linja-autoasemalta pahvilaatikko, joka sisälsi matonkudekeriä. Kannoin suurta laatikkoa retuuttamalla sitä paperinurusta, jolloin naru otti ja katkesi. Kerät alkoivat iloisesti kierä keskelle Bulevardia ja minä perässä. Autoja ei silloin paljon liikkunut, mutta raitiovaunuja kylläkin. Kiirettä piti, että sain kerät kootuksi pois alta. Varmaan tapaus huvitti jalankulkijoita. Uskokaa pois. Aina sattuu ja tapahtuu.

Jaakon tytär

Yhteen kuuluvat laulut

Sakari Topeliuksen sanoittama ja Otto Kotilaisen sanoittama Varpunen jouluaamuna on vanha, kaikille meille jo lapsuudesta tuttu joululaulu. Se kuuluu paljon laulettujen ja yhä toivottujen rakkaiden joululaulujen joukkoon.

Minulle ainakin Varpunen jouluaamuna tuo muistoja jo ihan varhaisesta lapsuudestani asti. Olihan perheestämme ennen minun syntymääni kuollut pieni Matti Veikko –niminen poika.

Niinpä Mari-mummo kauralyhteeseen tulleita lintuja katsellessaan sanoi aina meille lapsille: ”Ei sitä tiiä, mikä noist varpusist lienyö teijä pien kuolt veljiinnä.” Se on jäänyt mieleeni tosi pienestä asti. Enkä tuota Varpunen jouluaamuna –laulua oikein kos-

kaan voi kuunnella niin, ett-eikö se nostaisi kyneleitä silmiini.

”En mä ole, lapseni, varpu tästä maasta, olen pieni veljesi, tulin taivahasta...”

Sitä vastoin kesäisin Hii-

tolaan suuntaamillamme kotiseutumatkoiilla on meil-le Tattarin sisaruksille tullut tavaksi kotikoivun juurella laulaa pienelle veljellemme Terho Eevan laulua ”Olet veljeni mun”. Laulu löytyy Karjalan Liiton laulukirjan Laulun runsautta sivulta 66.

Tuskin koskaan tätäkään

vaikuttavaa laulua olemme ilman kyneleitä kyenneet laulamaan. Odotamme aina, että koivuun lentäisi joku pieni lintu, ja sitten laulamme:

”Olet veljeni mun nyt lintuna vain, kotikoivussa äänesi kuulla ma sain. Niin pienenä läksit luotamme pois, emme koskaan sua unhoittaa vois’...”

Olet yksin sä siellä pihapiirissä vielä, laulelet lauluja kauniita vaan...”

Edellä mainitut kaksi laulua jotensakin kietoutuivat saman asian ympärille. Ne kuuluvat yhteen. Se, että meillä on pieni veli tuolla jossakin tuntemattomuudessa, on tuonut rikkautta meidän viiden tytön elämään.

Terttu Ketola

Tabiselle Kurkijoelle

Ajattelen sinua valkoisessa talvessasi, lapsuuden kaunis kumpuileva maa! Lämpimän paksu on lumisen pehmeä peltojen vaippa - tasainen, hohtava Laatokan pinta.

Kuka hiihtäen kulkee siellä, sitä valkoisen valkoista tietä? Niin armasta kotitietä, ja mäkeä, metsää ja lumista joenvartta!

Kauniina muistoissa vielä valkea-vihreä pelto, metsä ja maa!

Sirkka-Liisa Erlund

Lehden n:o 25/07 Sudokun ratkaisu

2	1	5	6	8	4	7	3	9
7	8	3	9	5	1	2	4	6
4	6	9	7	3	2	8	5	1
8	4	7	3	6	5	9	1	2
6	3	1	2	9	7	4	8	5
5	9	2	1	4	8	6	7	3
1	5	6	8	7	9	3	2	4
3	7	4	5	2	6	1	9	8
9	2	8	4	1	3	5	6	7

Asianajajia

ASIANAJAJA
on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on säädetty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovat Asianajajaliitto ja oikeuskansleri. Asianajajatoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntejä ja oikeus-turva-asioita.

Asianajotoimisto HEIKKI RANTANEN
Varatuomari

Julkisen kaupanvahvistaja
Kauppalankatu 9–11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

Asianajotoimisto JARI HEIKMAN OY

AA, VT Jari Heikman
AA, VT Katri Ranta-Eskola
VT Kaarina Nylamo
Turuntie 8–14, II krs. Loimaa
Puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

ONKS TIETOO VASTAUKSET

- 12 000 miehen talonpoikaismarssin Helsingin Senaatintorilla
- 12 minuuttia
- hevosten ja hevosihmisten
- Sisiliassa (Italian saappaan kärjessä sijaitseva saari)
- karvas, hapan, makea ja suolainen
- Atlanttia ja Tyyntä-merta (saaristo Etelä-Amerikan eteläkärjessä)
- vuonna 1812
- jodi
- Sylvesterin (ja Silvon)
- HK:n Aitonakki

MUSIIKKIVÄEN PALVELUPAIKKA

LOIMAAN MUSIIKKI

Puh. (02) 7622 950
Olkokatu 3, Loimaa
Avoimia: ma-pe 12-18, la 10-14

KukkaBox

Puh. 762 2669

Vastapäätä Loimaan Aluesairaalaa

EHT-liiton jäsen
Erikoishammasteknikko

MARKO ROSENDAHL

Vastaanotto Heimolinnankatu 14 Loimaa

Ajanvaraus puh. (02) 763 1179

ERLUND-talo

Hengittävä hirsitalo. Rakenteissa ei muoveja eikä epäorgaanisia aineita. Englannin MTV:n valinta Suomen edustajaksi Grand Designs-ohjelmaan.

Asu terveellisesti, hengitä vapaasti unelmiesi talossa, Erlund-talossa!

MELLILÄN HIRSITYÖ
Ysitie 345, 32300 MELLILÄ

Kotimaan myynti:
Juhani Eklund p. 0400-530 979
e-mail: myynti@erlund-house.com